

Dr. Craig Keener, Matthew, Hotuba ya 7, Mathayo 5 Mahubiri ya Mlimani

© 2024 Craig Keener na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 7 cha Mahubiri ya Mlimani, Mathayo 5.

Tunapogeukia Mahubiri ya Mlimani, inatubidi kukumbuka muktadha uliotangulia ambao umeandaliwa kwa ajili yake, ambao tumeufupisha hivi punde katika insha iliyotangulia.

Mafundisho ya Yesu yalifupisha, kutubu, na nuru ya ufalme ujao. Kwa upande wake, kama katika manabii wa Agano la Kale, jitayarishe kwa zama zijazo. Na kisha ujumbe huu wa Yesu, kama ulivyofupishwa katika 4:17, unafanywa kuwa mwili katika sehemu kuu tano za hotuba, maadili ya ufalme, kutangazwa kwa ufalme, mifano inayosisitiza uwepo wa ufalme, saba au nane kati yao, mahusiano katika ufalme, na kisha ufalme ujao na hukumu na kuanzishwa kwa kidini.

Hapo pia ina mifano saba au minane katika sehemu hiyo, lakini mifano hiyo saba au minane inahusu mustakabali wa ufalme badala ya uwepo. Kwa hiyo, katika Mathayo tano hadi saba, sehemu hii inazungumzia hasa maadili ya ufalme, ufalme wa Mungu, na jinsi toba inavyoonekana. Hotuba hii na pia hotuba katika 23 hadi 25, au ukitaka kuhesabu 24 na 25, hizo ndizo hotuba ndefu zaidi, hotuba ya kwanza na ya mwisho.

Kuna tafsiri nyingi ambazo zimetolewa kuhusu Mahubiri ya Mlimani. Kulikuwa na njia halisi zaidi kwa hilo, iliyoshikiliwa na Mababa wa Jangwani, Mtakatifu Fransisko, na Waanabaptisti kuhusiana na sheria ya kiraia, si kuapa au pamoja na Mababa wa Jangwani kutoa kila kitu kwa sababu ya hazina yetu mbinguni, na kadhalika. Mbinu ya enzi za kati kwa kawaida ilikuwa maadili ya juu zaidi kwa makasisi.

Makasisi walipaswa kutimiza Mahubiri ya Mlimani, lakini haikutarajiwa kwa kila mtu kwa sababu ilionwa kuwa haiwezekani kwa kila mtu. Kisha kulikuwa na sheria dhidi ya tafsiri ya neema. Vema, hii ni kama sheria, na inakusudiwa tu kukupeleka kwenye neema kwa kukuonyesha kwamba haiwezekani kushika.

Na kisha kulikuwa na mbinu huria ya injili ya kijamii. Hivi ndivyo tunapaswa kubadilisha jamii ili kuendana na hii. Na kisha mbinu ya ugawaji, ambayo ilisema, vema, hii si ya kipindi hiki, ni cha tofauti, cha awali.

Maadili ya muda, imani potofu ya ukaribu, Albert Schweitzer, kwamba Yesu aliamini kwamba hivi ndivyo ulipaswa kuishi kwa muda kidogo tu kabla ya parousia, kabla ya kuja kwa ufalme. Na Yesu alitazamia hilo lingekuwa siku yoyote sasa, na halikutukia.

Na kisha kuna mbinu ya kuwepo udhanaishi, hasa Rudolf Bultmann alikuwa maarufu kwa hilo, ambapo ni hitaji la uamuzi.

Inakusudiwa tu kukupa changamoto ya kujibu kwa Mungu kwa njia kali. Kweli, kunaweza kuwa na ukweli katika mengi ya haya, na labda sio ukweli kabisa katika haya yote. Ninamaanisha, maneno halisi yanatupa changamoto jinsi Yesu alimaanisha kutupa changamoto.

Kuna hyperbole nyingi katika Mahubiri ya Mlimani. Hyperbole ni maneno ya ziada ya kejeli ili kuelekeza hoja. Kweli, ikiwa unaichukua kihalisi, hakika inaleta uhakika.

Inavutia umakini wako jinsi ujumbe ungekuwa. Lakini basi kuna baadhi ya mambo ambayo, kama tutakavyoona, labda hayakukusudiwa kuchukuliwa kihalisi kabisa. Lakini tunaweza kuwathamini wale ambao wamekazia maadili kwa kuiona kihalisi.

Uongozi wa makasisi, sina uhakika kabisa kuwa utapata hilo kutoka kwa kifungu hiki. Yesu anahutubia wanafunzi hapo mwanzo, lakini tunaona mwisho wa ujumbe anaohutubia umati. Kwa hivyo, ni aina ya kila mtu anayesikiliza, na wanafunzi kwa kweli sio makasisi tu.

Wanafunzi ni sisi sote tunaomfuata Yesu. Sheria dhidi ya neema, sawa, sina uhakika kwamba hiyo ilikuwa ni hoja ya Yesu, lakini inaweza kuwa na matokeo hayo. Hakika, tunapoona changamoto, inatusukuma kutegemea neema ya Mungu.

Injili ya kiliberali ya kijamii, vizuri, ina athari kwa jamii. Lakini tunahitaji kukumbuka pia kwamba hii si kitu ambacho kinaweza kuishi nje na kila mtu. Ni jambo la kuishi na watu ambao wako tayari kufuata mafundisho ya Yesu.

Ninamaanisha, unaweza kumwambia kila mtu kugeuza shavu la pili, lakini watu pekee ambao kwa kweli watageuza shavu la pili kwa kutii hii watakuwa wale wanaotaka kumfuata Yesu. Halafu una ule ule ule mzaha wa kizamani ambao umesemwa kuhusu watoa huduma wa kizamani, sio wapenda maendeleo, kwamba mtoto wa kiume anarudi kutoka kwenye vita na mama yake anasema, si unajua unatakiwa kugeuza shavu la pili? Ambayo anajibu, oh, Ma, hiyo ilikuwa kwa Wayahudi tu. Lakini hii na maadili ya muda wote angalau kusesitiza ukweli kwamba Yesu alikuwa akizungumza katika njia radical kwa rika yake kupata tayari kwa ajili ya ufalme.

Lakini hatuamini kwa maadili ya muda kwamba Yesu alikosea kuhusu imani yake ya ukaribu. Tunaamini kwamba mahitaji hayo bado ni juu yetu. Mbinu moja inayounganisha mbinu nyingi bora kati ya nyingi ni mkabala wa eskatologia iliyoinduliwa.

Hili ni lengo. Imekamilika katika ufalme. Tunaifanyia kazi sasa.

Tunatafuta kuitii katika maisha yetu sasa. Ni maisha ya toba sasa. Lakini hatimaye, ni mtindo wa maisha wa jinsi ufalme utakuwa, ambapo tutakuwa watu wa aina hii kupitia na kupitia.

Lakini tunajitahidi kuwa watu wa aina hii sasa kwa sababu ufalme tayari uko vilevile na bado haujafika kwa sababu Yesu amekwisha kuja vile vile anakuja. Wakristo wa mapema walidai utii halisi kwa hili. Hiyo ilikuwa njia ya kawaida tunayopata katika Mababa wa Kanisa.

Lakini hawakufanya hivyo kisheria. Walifanya hivyo kama ishara za utii kwa ufalme, si mara zote katika Mababa wa Kanisa, lakini katika Agano Jipya hakika. Hii imeonyeshwa na Debelius, iliyoonyeshwa na Stanley Hauerwas, na wengine.

Tukiitazama hotuba hii kwa kinagaubaga, sasa hii si hotuba ya Kigiriki na Kirumi na isingeanishwa kwa urahisi sana katika maneno hayo, ingawa wengine wamejaribu kuifanya. Lakini kama tungejaribu kuainisha ni nini kazi ya usemi huu, ni nini kazi ya hotuba hii, itakuwa ya kujadiliana, ambayo ni, kuweka madai yake juu yetu, kutualika tuwe na tabia fulani. Kuisikia upya leo, tunahitaji kukumbuka kuwa sio tu maadili.

Pia ni Christology. Upeo katika sura ya 7, mstari wa 21 hadi 27 unahusiana na kumtii Yesu na jinsi tunavyoitwa na Baba ili kutii maneno ya Yesu. Lakini pia tunahitaji, kuhusiana na maadili, kuisikia katika ukatili wake wote, na madai yake makubwa juu ya maisha yetu.

Haikusudiwi sisi kusema tu, vema, hiyo ni hyperbole tu, kwa hivyo ninaweza kuitupilia mbali. Hiyo si hatua ya hyperbole. Hoja ya hyperbole ni kupata usikivu wetu na kutupa changamoto, na tunahitaji kuiruhusu ifanye hivyo.

Lakini pia tunahitaji kukumbuka muktadha wa simulizi wa injili. Imewekwa kwa neema. Kwa sisi ambao huwa na tabia ya kutafakari, na hasa wale ambao tunaelekea kujidharau na kujisikia kama, lo, siwezi kupata haki hii, tunahitaji kukumbuka ujumbe wa neema ambayo inatufaraji.

Hii ni sehemu ya muktadha mkubwa wa injili. Lakini kwa wale ambao wana tabia ya kujivunia mafanikio yao ya kidini, wale wanaopenda kuwadharau wengine kwa kutokuwa na dini kama wao, hii ina maana ya kusikilizwa kama changamoto ambayo inatuweka sote kwenye ngazi moja. Sote tunahitaji neema.

Sasa, maneno hayako kabisa katika mlolongo sawa katika Mathayo na katika Luka. Mathayo 5-7, mengi ya nyenzo unazopata katika Luka 6, lakini pia unazipata katika vifungu vingine vya Luka, Luka 13, na kadhalika. Lakini kumbuka, upangaji upya wa maneno ulikuwa wa kawaida.

Epitomes au muhtasari wa mafundisho ya mtu unaweza kupanga upya misemo. Hilo halikuwa suala. Wanaweza kupangwa upya juu ya mada.

Kwa hivyo, ukweli kwamba Mathayo na Luka mara nyingi wako katika mfuatano wa kawaida ni mzuri sana, lakini hatupaswi kutarajia kwamba huu ni mlolongo sawa katika mlolongo wote au sawa kabisa ambao Yesu alizungumza, au kwamba Yesu alizungumza haya yote wakati mmoja kwa sababu sivyo mambo haya yalivyoandikwa. Lakini mengi ya mambo haya yanaonekana kuwa yamezungumzwa wakati mmoja. Tunaweza kuona hilo kwa kulinganisha Mathayo na Luka.

Balagha pia inaruhusiwa kupangwa upya. Na marabi walipokariri mafundisho, hawakuyasoma kwa mpangilio wa matukio. Wangechota mafundisho kutoka sehemu mbalimbali.

Tena, wasifu haukuwa katika mpangilio wa matukio. Kwa hivyo, mtu akiitazama hii na kusema, lo, hii iko mahali tofauti katika injili hii kuliko katika injili hii, usijali kuhusu hilo. Hivyo ndivyo watu walivyoandika.

Hilo lilitarajiwa. Mafundisho ya Yesu. Ninataka kuangalia kidogo asili ya mafundisho ya Yesu tunapoanza katika Mahubiri ya Mlimani, na nitazungumzia masuala kadhaa ambayo nitasuluhisha vizuri zaidi baadaye, lakini nitayazungumzia hapa.

Mafundisho ya Yesu. Kuna baadhi ya aina tofauti za balagha za Agano la Kale zinazocheza katika mafundisho ya Yesu, na baadhi ya hizo zilikuwa zimekuzwa zaidi ya Agano la Kale kufikia siku za Yesu, ambazo zilitumiwa sana na wahenga wengine wa Kiyahudi. Kwa hiyo, hizi zilikuwa njia zilizozoeleka za kuwasiliana, lakini kwa kawaida, ungekuwa na hekima, ungekuwa na nabii, hazikuwa kitu kimoja kabisa.

Lakini Yesu na mtu wake huchota pamoja mitindo mingi tofauti ya kufundisha. Kwa mfano, anatumia methali na mafumbo, kama mtu mwenye hekima angefanya. Wahenga wa Agano la Kale, na pia katika kipindi cha mpito, kama vile katika kitabu cha Sirach na kadhalika, wahenga wa Kiyahudi waliendelea kutumia aina hizi na kuendeleza aina hizi.

Na bado, Yesu pia anasema mambo kama vile Ole wako, Kapernaumu. Anazungumza kama nabii na anazungumza juu ya hukumu katika hekalu. Kwa hiyo, anazungumza maneno kwa kiasi fulani.

Pia, tunayo Midrash, ambapo Yesu anafafanua maandiko, au anaingia katika mijadala ya maandiko na Mafarisayo. Kama wahenga wengi wa Kiyahudi, Yesu alikuwa na sifa tofauti na za kawaida katika mafundisho yake. Amin, nawaambia.

Vema, unajua, amina, ungeweza kusema mwisho wa maombi, lakini kwa kawaida hukutanguliza kauli zako na hilo. Huo ni usemi wa kipekee kwa mamlaka ya Yesu. Tofauti na marabi wengine wengi, Yesu hataji mapokeo ya awali.

Hasemi, Rabi Akiba akimnukuu Yochanan ben Zekai, akimnukuu Hillel, akimnukuu Shemaiah na Obtelian, au kitu kama hicho. Anasema tu, nawaambia, anazungumza kana kwamba kwa mamlaka yake mwenyewe, au anaomba moja kwa moja mamlaka ya Baba. Kitu kingine cha pekee sana kuhusu Yesu ni kwamba marabi wengine hawakuzunguka wakidokeza kwamba wao walikuwa Mungu.

Lakini maneno mengine ambayo Yesu alitumia yalikuwa ya kawaida sana katika siku zake. Mafumbo na methali zilikuwa nauli ya kawaida miongoni mwa walimu wengine. Hyperbole, maelezo ya ziada ya balagha, yalikuwa ya kawaida sana kwa kuvutia usikivu wa wasikilizaji.

Sio kwa Yesu pekee. Ni sehemu ya mtindo wa kufundisha unaotarajiwa wa siku hiyo. Ucheshi, kwa mfano, kujaribu kutoa kibanzi kwenye jicho la mtu mwingine wakati una mti mkubwa unaojitokeza.

Na aina nyingine za vifaa vya picha kama vile kusaga meno na watu kukatwa. Unajua, hawakuwa na vielelezo, lakini wangeweza kuvutia mawazo ya watu walipozungumza kwa kutumia picha za picha ambazo zingevutia watu na kukaa akilini mwao. Asili ya usemi wa Yesu wa kale wa Kiyahudi, ukiangalia hyperbole na kadhalika, njia ya wazi ambayo Yesu angezungumza.

Naam, tunasisitiza maneno ya Yesu kihalisi kwa umbali gani? Kweli, hiyo inaweza kutegemea ni maneno gani. Kwa mfano, fikiria onyo la Yesu kwamba yeyote anayeo tena anafanya uzinzi. Sasa, kama hii ni halisi, basi kuo tena wote ni uzinzi.

Si kama watu wengine wanavyoichukulia leo, harusi tu. Lakini hapana, ndoa ni ya uzinzi. Kwa hiyo, wachungaji Wakristo wangehitaji kuvunja ndoa ya pili, na ndoa ya tatu, hata kama haya yanatokea kabla ya mtu huyo kuongoka.

Fikiria athari za kichungaji za fundisho hili. Sasa, ikiwa tu mtu yeyote hataona sehemu ya mwisho ya video hii, nitabisha kwamba sivyo anachosema. Hata hivyo, inakusudiwa kushika uangalifu wetu, kutulazimisha kufikiria jinsi ilivyo muhimu kuweka ndoa yetu pamoja, kwa kadiri inavyotegemea sisi.

Yesu anatumia kwa ukawaida picha za wazi ili kuvutia watu. Kwa mfano, fikiria mfalme ambaye mtumishi anadaiwa talanta zaidi ya 10,000. Huenda hiyo ilikuwa zaidi ya jumla ya pesa zilizokuwa zikitumiwa katika taifa lolote wakati huo, ikiwezekana bila kujumuisha Milki ya Roma.

Ni mfalme gani angeruhusu mtu apate deni kubwa kiasi hicho kwake? Ni wazi kwamba mfalme huyu hana ujuzi bora wa hesabu, sivyo? Lakini hii ilikuwa njia dhahiri ya kuonyesha jinsi tulivyomtenda dhambi Mungu asiye na mwisho, na kwa hiyo deni letu ni kubwa mbele za Mungu. Au vipi kuhusu mtumishi aliyewanyanyasa watumishi wenzake? Baada ya kushutumu uanzishwaji wa kidini wa siku zake mwenyewe, Yesu anatuonya tusiwe hivyo. Atakapokuja tena, wahudumu hao wakorofi, anasema, wangekatwa vipande vipande na kutupwa motoni.

Hiyo ni taswira ya picha. Mkaguzi wa awali wa mafundisho ya Yesu, Dietrich Bonhoeffer, ambaye aliuawa kishahidi chini ya Wanazi, alikataa kujitoa kwa Wanazi, alionyesha katika Msalaba wake wa Ufuasi, akiandika juu ya mtawala kijana tajiri, kwamba wanatheolojia wametumia muda mwingi kujaribu kuzunguka kifungu hiki kuliko kufikiria jinsi tunaweza kutii ujumbe wake. Soren Kierkegaard alikuwa mwanafalsafa mapema kuliko hapo, na angekubali.

Alisema unajua, wafasiri wakubwa wa Biblia wa siku hizi wameharibu zaidi ya kusaidia uelewa wetu wa Biblia. Yesu alisema, ukitaka kuwa mkamilifu, nenda ukauze vyote ulivyo navyo, uwape maskini. Hiyo inaelekezwa kwa mtawala kijana tajiri.

Na Kierkegaard alisema kwamba, lo, tukifanya hivyo, sote tungekuwa ombaomba, jamii nzima. Tungezama ikiwa si kwa usomi wa Kikristo. Jambo la kufurahisha ni kwamba wasomi hao wanatuonyesha jinsi tunavyoweza kuelewa maana ya mafundisho ya Yesu.

Na kwamba sisi Waprotestanti, tunataka kila mtu awe na Biblia katika lugha yao wenyewe. Na kisha baada ya kuwapa, tunawaambia wasiyaamini, wasitekeleze ujumbe wake inapozungumzia, unajua, kuwajali maskini na kadhalika. Alionyesha kwamba tukisikiliza maneno ya Yesu, huenda yakatuudhi jinsi yanavyowaudhi baadhi ya watu wa siku zake.

Namaanisha, haikuwa kwa yule mtawala kijana tajiri tu, bali katika Luka sura ya 14, mstari wa 33, anawaambia wanafunzi wake wote, mtu ye yote akitaka kuwa mfuasi wangu, na atoe mali yake yote. Unajua, watu wengi wa kanisa hawangempenda Yesu leo pia. Hata hivyo, hoja yangu na haya yote ni kwamba mahitaji ya ufalme ni makubwa.

Na baadhi yake inaweza kuwa hyperbole, lakini tunahitaji kuiacha ishughulikie na kutupa changamoto. Katika mazingira ya ujumbe huu, Yesu aliketi mlimani. Sasa katika Mathayo, ni mlima.

Katika Luka, ni mahali pa usawa. Je, hizo zinalinganaje? Naam, nchi ya milima ilikuwa ya kawaida sana katika Yudea na Galilaya. Na kulikuwa na sehemu tambarare, sehemu zingine tambarare katika nchi ya vilima.

Kwa hivyo, unaweza kusema juu yake kama mlima. Neno mlima linaweza kufunika hilo. Na inaweza pia kuwa tambarare katika eneo la milimani.

Lakini nadhani kuna sababu kwa nini Mathayo anapendelea lugha ya mlimani. Mambo mengi katika injili ya Mathayo yanafanyika mlimani. Sio tu kugeuka sura, lakini mambo mengi.

Wengine wamependekeza kuwa ni kama Musa akitoa Torati kutoka mlimani kwa vile Yesu anaenda kufafanua Torati na kutoa kitu kama Torati mpya, kama wengi wanavyoiona. Yesu ni mkuu kuliko wale wanaoketi kwenye kiti cha Musa (Mt 23:2). Kwa nini alikaa kufundisha? Unaona jambo hilo katika Luka sura ya 4 kwenye sinagogi huko Nazareti, ambapo Yesu anasimama ili kusoma na kuketi ili kufundisha. Hiyo ndiyo ilikuwa desturi, angalau kwa walimu wa hali ya juu.

Walimu wa shule za msingi wanaweza kusimama kufundisha pia. Lakini walimu wakuu wanaoheshimika wangekaa wanapofundisha. Nadhani mimi ni mwalimu wa shule ya msingi leo.

Wasikilizaji wa Yesu. Vema, katika 4:25 hadi 5.1, anazungumza na umati. Katika 7.28 na 29, ni wazi umati unamsikiliza.

Lakini anahutubia moja kwa moja katika 5.1 na 2 wanafunzi. Athari ambazo wengine huzipata hapa, wengine husema, je, ni kwa waumini tu? Au labda ni wanafunzi pekee wanaoweza kuiishi. Hatimaye, nadhani inabidi tukumbuke kile ambacho Paulo pia anasema katika 1 Wakorintho 5. Anasema, je, nina uhusiano gani na wale walio nje ya kanisa? Maagizo ninayokupa yanahusiana na wale walio ndani ya kanisa.

Sio jukumu letu kulazimisha maadili ya wanafunzi wa Kikristo katika jamii yote, kuiambia jamii, kwamba unapaswa kugeuza shavu lingine ikiwa mtu atafanya vita dhidi yako au kitu kama hicho. Sasa, hilo linaweza kuwa jambo bora, lakini kama watu si wanafunzi, hawataishi hivyo. Lakini kwetu sisi kama wanafunzi, mahitaji yetu ni makubwa zaidi kwa sababu sisi ndio tunaenda kusikiliza kile ambacho Yesu anatuambia.

Heri, 5.3 hadi 12. Ilikuwa ni kawaida kuwa na shairi la kuwachangamsha hadhira jambo ambalo lilikuwa kweli katika usemi wa Kigiriki na usemi wa Kirumi. Hii inaweza kufanya kazi kwa njia sawa, lakini pia ni aina ya fasihi ambayo ilikuwa ya kawaida katika Agano la Kale.

Unaipata, kwa mfano, katika Zaburi ya 1, mwanzo wa Zaburi ya 119. Mtu huyo amebarikiwa kiasi gani, au mtu huyo ana furaha kiasi gani, au itakuwaje kwa mtu anayefanya hivi na vile. Kwa maana, na kisha inaelezea baraka.

Hiyo ilikuwa fomu ya fasihi. Iliendelea katika Uyahudi wa mapema. Wakati mwingine unayo katika ulimwengu wa Kigiriki, lakini hasa fomu ya maandishi ya Kiyahudi na fomu ya balagha.

Lengo la sifa katika nne za kwanza za heri hizi huanza na P katika Kigiriki. Kwa hivyo, imewekwa kwa njia ambayo ingeshikilia umakini wako kwa Kigiriki. Na bila shaka, muundo mzima wa heri katika muktadha wa Kiyahudi ungeshikilia mawazo yako kama umbo la kawaida la balagha.

Ujumbe wa Heri Njema unaonekana kuwa kinyume kabisa na utamaduni. Katika tamaduni, kulikuwa na wengine ambao walitaka kuleta ufalme kwa nguvu. Lakini ujumbe hapa ni kwamba ufalme ni wa waliovunjika.

Ufalme ni wa wanyenyekevu na wa hali ya chini. Ufalme ni wa wale wanaoumia. Kwa hivyo ikiwa unajisikia dhaifu, wakati mwingine katika maisha yetu, tunapohisi kama tuko dhaifu zaidi, katika hali yetu iliyovunjika sana, wakati mwingine Bwana yuko karibu sana nasi.

Na tunaweza kuangalia nyuma katika nyakati hizo na kutambua kwamba tulikua zaidi katika imani yetu. Tena, si kwa sababu ya sisi ni nani, bali kwa sababu ya neema ya Mungu kwetu. Kwa hivyo, tukirejea jinsi ujumbe huu unavyoishi.

Kumbuka, ni muhtasari. Vema, inakamilisha muhtasari katika 4:17. Tubu kwa mwanga wa ujio wa ufalme. Mgeukie Mungu.

Na hivi ndivyo unavyopaswa kuishi ili kujiandaa kwa ajili ya enzi zijazo kwa sababu hii ni kuishi zaidi ya mtindo wa maisha wa ufalme. Baraka za Ufalme. Kwa mfano, wapole watairithi nchi.

Wapatanishi wataitwa watoto wa Mungu. Wenye rehema watapata rehema. Maskini wa roho watapokea ufalme.

Wanaoteswa watapokea ufalme. Hawa si watu wanaonyakua ufalme kwa jeuri ya kimwili. Hawa ndio watu wanaopaswa kumtegemea Mungu awalinde, wawe na mgongo wao, kama tunavyosema kwa lugha yangu.

Kwa watu waliotayarishwa kwa ujio wa ufalme, kuna jumuiko. Inclusio ni pale unapoanza na kumalizia kwa noti sawa. Unasema kitu sawa mara zote mbili.

Naam, katika 5.3 na 5.10, inasema, ufalme ni wao. Kwa hivyo, hizi ni baraka za ufalme. Hizi ni baraka kwa wale ambao watapokea ufalme.

Na wale walioko kati yao hujumuisha baadhi ya yale yanayohusisha. Faraja, kwa mfano. Vema, katika Isaya, hilo lilikuwa jambo la kieskatologia.

Hilo lilikuwa ni jambo lililoahidiwa kwa ajili ya wakati wa mwisho, kwamba watu wa Mungu wangeparijiwa na kufarijiwa. Na tunayo maonjo ya hayo katika huduma ya Yesu kwa sasa. Kwa mfano, kulelewa kwa binti Yairo.

Katika Mathayo, halitaji jina la Yairo, lakini kuinuliwa kwa binti wa kiongozi wa sinagogi kunaleta faraja. Lakini ni onja tu la aina ya faraja ambayo Mungu atatuletea katika enzi inayokuja. Vivyo hivyo, baraka nyingine ni kwamba atatosheleza njaa yetu.

Vema, hiyo tena ilikuwa ahadi ya eskatolojia, ahadi ya wakati wa mwisho, kwa sababu Isaya 25 inazungumza juu ya karamu ya wakati ujao wakati wa ufufuo. Na unayo ahadi hiyo iliyosisitizwa mahali pengine, iliyokuzwa sana katika fasihi ya Kiyahudi, matarajio ya karamu hii ya mwisho. Katika Agano Jipya, angetosheleza njaa ya watu wake katika Kutoka Mpya, enzi mpya iliyoahidiwa.

Angetosheleza njaa yetu kwa kutuandalia mahitaji yetu, Ufunuo unazungumza juu ya mti wa uzima wenye matunda ambao ungeleta uponyaji kwa mataifa yote na kadhalika. Lakini Yesu atoa mwonjo wa hilo katika huduma yake, kulisha 5,000 na kulisha 4,000. Lakini siku moja tutakuwa na hiyo kabisa.

Vivyo hivyo, tunasoma kwamba wale walio na rehema watapata rehema. Kweli, rehema ilikuwa kitu ambacho ulitaka kuwa nacho kwenye hukumu ya mwisho. Lakini tunapata ladha ya hilo.

Kumbuka watu wanaomlilia Yesu, Bwana, nihurumie. Na Yesu anawaletaka uponyaji. Na pia, wazo kwamba wataitwa watoto wa Mungu, wale wanaotii maadili haya, na watamwona Mungu.

Naam, mambo hayo yalihusishwa na Kutoka kwa kwanza. Lakini kumbuka, Yesu anafanya hivyo wakati huu. Yesu anawaita wanafunzi wake ndugu na dada zake.

Baraka hizi zilikuwa baraka ambazo zingekuja tu kwa kuingilia kati kwa Mungu. Tuna idadi ya maneno ya kiungu yanayosema mambo yatakayotokea kwa wenye haki. Naam, yatatokeaje? Hizi ni baraka kutoka kwa Mungu.

Wenye upole watairithi nchi. Lugha hiyo imekopwa kutoka katika Zaburi ya 37. Sasa, katika Zaburi ya 37, wapole wangerithi nchi.

Lakini kufikia kipindi hiki, wakalimani wa Kiyahudi mara nyingi walichukua kol ha-eretz, ardhi yote, kama dunia yote, kihalisi. Na waliamini kwamba kulingana na unabii mwingine wa Agano la Kale, watu wa Mungu wangerithi ulimwengu wote, ulimwengu ujao. Na kwa hiyo Yesu yawezekana anamaanisha katika maana hiyo

pana zaidi, kwamba wapole, wale ambao mara nyingi wanakandamizwa na wale walio na mamlaka sasa, wapole, wakati ujao ni wao.

Mahitaji ya ufalme, kwa watu wa ufalme. Hatujaribu kulazimisha ufalme kwa watu ambao hawajajitayarisha. Ufalme hauji kwa vurugu.

Haiji kwa nguvu. Ufalme ni wa wale wanaoungoja, kwa ajili ya rehema, kwa ajili ya wapatanishi. Sasa, katika siku za Yesu mwenyewe, hekima hiyo ilithibitishwa katika mwaka wa 70.

Katika mwaka wa 66, wale waliotaka kuasi Rumi walisema, hapana, Roma inatutendea vibaya, jambo ambalo lilikuwa kweli, na kwa hiyo Mungu atakuwa pamoja nasi ikiwa tutaasi. Uasi huo uliisha vibaya sana kwa kuharibiwa kwa Yerusalemu, na kifo au utumwa wa watu wengi wa Yerusalemu na watu kutoka eneo jirani. Hekima ya Yesu ya amani ilithibitishwa.

Mungu huwapendelea wanyenyekevu ambao hawategemei nguvu zao wenyewe. Wapole, pengine wakitumia kishazi cha awali cha Biblia, anawim, kama tunavyoona katika Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi na kwingineko, maskini wa roho, waliovunjika moyo, walio chini. Wakati fulani watu wa Kiyahudi walihusisha hilo na uchaji wa kidini, lakini hasa ilikuwa ni unyenyekevu na si kujitegemea sisi wenyewe, bali kumtegemea Mungu.

Pia tunaona kwamba haya yanahusu wale wanaomtamani Mungu zaidi ya yote, na wenye njaa ya haki. Unaweza kukumbuka katika Zaburi, Mungu, wewe ni Mungu wangu. Nitakutafuta mapema.

Mwili wangu wakuonea shauku katika nchi kavu na uchovu, au asemavyo mtunga-zaburi, kama paa atamanivyo maji, ndivyo roho yangu inavyokuonea shauku. Watu wenye njaa na kiu ya Mungu, watu wenye njaa na kiu ya haki, watu wanaosema, siwezi kufanikiwa bila wewe, Mungu. Tumemtamani Mungu.

Mungu yuko karibu na watu hao. Wale walio na njaa na kiu ya haki, Yesu asema, watashibishwa. Wakati mwingine hilo linaweza kuonyeshwa kwa njaa halisi, kwa kufunga.

Kufunga mara nyingi ilitumika kwa maombolezo. Wakati fulani watu wangesukumwa kwenye hili kwa kuomboleza dhambi zao wenyewe au kuomboleza kwa kutazama huku na huku kwenye dhambi ya jamii inayowazunguka na kuomboleza tu dhambi. Lakini iwe kwa kufunga kimwili au la, katika Isaya 58, mfungo anaotaka Bwana ni kufanya kazi kwa ajili ya haki.

Lakini kuna hamu ya haki. Kuna shauku ya mapenzi ya Mungu na makusudi ya Mungu duniani kwa sababu tunajua hilo ndilo lililo bora kwa watu. Hatuwezi kuwalazimisha

kulikubali, lakini tunataka hilo liwe kweli kwa sababu hilo ndilo jambo tunalojali, kwa sababu tunajua Baba yetu ana nia njema ya kila mtu.

Kuomboleza, Isaya 61 inazungumza juu ya Mungu kuwafaraji waombolezaji, na Mungu atatufaraji. Atafanya ulimwengu ambamo uadilifu pekee hukaa. Pia inazungumza juu ya walio safi moyoni kutoka katika Zaburi 73, zaburi ambayo inaendelea kusema juu ya kumtumaini Mungu pekee.

Aina hizi za mawaidha ambayo Yesu anatupa, aina hizi za ahadi ambazo Yesu anatupatia kwa heri yake, zinatupa changamoto kama wanafunzi katika maisha yetu ya kila siku, tukigeuza shavu, kuwapenda adui zetu. Mungu lazima atuthibitishie. Kilele cha heri hizi ni mateso kwa ajili ya ufalme, 5, 10 hadi 12.

Yesu anazungumza juu ya kuteseka kwa ajili ya haki, kuteseka kwa ajili yangu. Ukweli kwamba anaunganisha hizi pamoja ni muhimu sana. Kuteseka kwa ajili yangu.

Mahali pengine katika fasihi ya Kiyahudi ungekuwa na watu wanaozungumza juu ya kuteseka kwa haki na kuteseka kwa sababu ya Mungu au jina la Mungu. Kwa hiyo, Yesu hapa anatambulishwa kuwa mtakatifu. Lakini hapa tuna kutolipiza kisasi kwa uliokithiri kabisa.

Sio tu kwamba haurudi nyuma. Ni kwamba unafurahi unapoteswa kwa sababu unajua kwamba una thawabu kubwa. Nia yako sio kwa kile watu wanakufanyia.

Nia yako ni kujua jinsi unavyosimama mbele za Mungu na kwamba Mungu anakufurahia wewe unayemtumikia kwa moyo wako wote. Na Yesu anawalinganisha wanafunzi wake na manabii wa kale kwa sababu wanafunzi, kama manabii wa kale, wanamtumikia Bwana na kutangaza ujumbe wake. Lakini baadaye tutaona mwaka 1317, wanafunzi wa Yesu ni zaidi ya manabii.

Mambo ambayo manabii walitamani kuyachunguza. Tunabeba jina la Yesu na hivyo tuna faida hata zaidi ya manabii wa Agano la Kale kwa sababu tuna ujuzi kamili zaidi kwa sababu tunakuja baada yao, baada ya Yesu, baada ya kumjua Yesu ni nani. Yesu mwenyewe ni kielelezo cha heri hizi.

Anaongelea heri walio wapole. Vema, katika 11:29 tunaona kwamba Yesu ni mpole na mnyenyekevu wa moyo. Na katika 21:5, kwa jambo hilo, mfalme wako anakuja kwako mpole.

Katika 11:20 hadi 24, Yesu anaomboleza juu ya miji isiyotubu. Katika suala la kuwa na huruma, vizuri katika 9:13 na 27 watu wanaomba rehema. Yesu anawaonyesha watu rehema katika suala la kudhihakiwa jinsi manabii walivyodhihakiwa.

Naam, katika 26:68 Yesu anadhihakiwa kama nabii wa uongo. Kwa kushangaza, katika muktadha huo, anadhihakiwa kama nabii wa uwongo hata wakati ule ule unabii wake kwa Petro unatimia. Tabia ya Yesu ni mwaliko kwetu.

Mwanafunzi si mkuu kuliko mwalimu wala mtumishi kuliko bwana, Mathayo 10:24 na 25. Na hivyo Yesu ndiye kielelezo cha heri hizi. Anatualika tumfuate, tuwe wanafunzi wake, tuishi maisha haya ya ufalme.

Naam, kuna umuhimu gani kuishi maisha haya ya ufalme? Tunaweza kuona hilo katika Mathayo sura ya 5 mstari wa 13 hadi 16 ambapo tunasoma kuhusu chumvi na mwanga. Hii inafafanua utambulisho wetu. Wewe ndiye chumvi.

Wewe ni mwanga. Ufalme sio tu kuhusu tabia zetu. Ni kuhusu tabia zetu.

Sio tu juu ya kile mtu anachofanya. Ni kuhusu nani. Wale ambao hawaishi kwa njia hii ya ufalme ni kama chumvi isiyo na ladha.

Ikiwa hatuishi kulingana na maadili ya ufalme, ikiwa tunadai kuwa wanafunzi lakini hatuishi kama wanafunzi, sisi ni kama chumvi isiyo na ladha au mwanga usioonekana. Kweli, chumvi isiyo na ladha ingekuwa? Watu wengine wamelinganisha aina ya chumvi chafu ambayo unaweza kupata karibu na Bahari ya Chumvi ambapo vitu vingine vinaweza kuyeyuka na kunaweza kuwa na thamani fulani katika ulinganisho huo. Nadhani ulinganisho mwingine unashughulikia hili hata moja kwa moja na hapo ndipo mtu fulani, ikiwezekana Mkristo, alikuja kwa rabi wa baadaye kuelekea mwisho wa karne ya kwanza, Rabi Tarfin, na kumwambia Rabi Tarfin, unafanya nini na chumvi isiyo na ladha? Je, unafanya nini na chumvi ambayo inapoteza ladha yake? Alikutikia chumvi kwa uzao wa nyumbu.

Sasa, kwa wale ambao hukukulia kwenye mashamba na sio wasomi wa biolojia, hii haikukusudiwa kuchukuliwa kihalisi kwa sababu nyumbu hawana uzazi. Wao ni tasa. Wanavuka kati ya farasi na punda na kwa hiyo nyumbu hawana uzazi.

Na hoja yake ilikuwa, ukiuliza swali la kijinga, unapata jibu la kijinga. Utafanya nini ikiwa chumvi itapoteza ladha yake? Haipotezi chumvi yake, lakini ikiwa ilipoteza, utafanya nini? Chumvi? Haina thamani. Itupe nje.

Na Yesu anasema vivyo hivyo na mfuasi ambaye haishi kulingana na maadili ya ufalme. Kweli, wao ni mfuasi kweli? Hawana thamani kwa ufalme ikiwa si kweli mfuasi wa ufalme. Na sawa na mwanga usioonekana.

Naam, ni thamani gani ya mwanga ambayo huwezi kuona? Bila shaka, leo tunajua thamani ya mwanga wa infrared na ultraviolet. Tunaweza kuitumia kwa mambo, lakini sivyo walivyokuwa wakifikiria katika muktadha huu. Mifano ambayo Yesu

anatoa ni kama, vizuri, unaweka taa chini ya pishi au kipimo cha peck na kwa hiyo unaficha mwanga, unaficha mwanga ili usione.

Kwa nini hata iwashe kwa kuanzia ikiwa haionekani? Anazungumza juu ya jiji lililowekwa juu ya mlima. Naam, hawakuwa na aina ya taa ambayo tunayo leo, lakini jiji lililowekwa juu ya kilima na mienne na kadhalika lingesimama mashambani usiku. Yerusalemu mara nyingi iliitwa nuru ya ulimwengu, na kwa hiyo huo ungekuwa mji uliowekwa juu ya mlima pia.

Hii inarudia kile Yesu anasema, ninyi ni nuru ya ulimwengu. Anarudia nuru kwa mataifa katika Isaya sura ya 42, misheni ya mtumishi, misheni ambayo katika Isaya 49, tunapata kwamba moja kwa niaba ya mtumishi inatekeleza. Lakini kwa sababu Yesu anatimiza utume huo haimaanishi kwamba misheni bado haijawahusu watu wa Mungu.

Sisi, kama wanafunzi wake, tunapaswa kutekeleza utume huo pia. Tunapaswa kuwa nuru ya ulimwengu. Lakini nuru ambayo hakuna mtu anayeweza kuona ina faida gani? Watu wanapaswa kuwa na uwezo wa kuona mwanga na kubadilishwa.

Lakini asema katika 5:16 Nuru yenu na iangaze vivyo hivyo watu wapate kuiona na kumtukuza Baba yenu aliye mbinguni. Na tukizungumzia, katika muktadha, tukizungumza juu ya matendo yenu mema, waache wayaone matendo yenu mema. Lakini muda mfupi baadaye katika sura ya sita katika mstari wa kwanza, Yesu anasema, msiwaruhusu watu waone matendo yenu mema ili wapate kukutukuza.

Je, tuwaache watu waone matendo yetu mema? Au tusiwaache watu waone matendo yetu mema? Hapa, Yesu anakuwa mjuzi mzuri wa Kiyahudi, akifundisha jambo hilo, na anatumia kitendawili katika mchakato. Ni kama katika Mithali 26, ambapo inasema, usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake, usije ukafanana naye. Lakini umjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake, ili asiwe mwenye hekima machoni pake mwenyewe.

Naam, ni ipi? Wajibu au usiwajibu? Kweli, kuna ukweli katika zote mbili, sivyo? Na kuna ukweli katika yote mawili ambayo Yesu anasema hapa pia. Lakini kumbuka tofauti. Watu waone matendo yako mema ili wamtukuze Baba yako.

Usiruhusu watu waone matendo yako mema ili wamtukuze. Suala si kama watu wanaona matendo yako mema au la. Suala ni nia ya moyo wako.

Na hilo ni jambo ambalo hakuna mtu mwingine anayeweza kujua, isipokuwa wewe tu, na daima ni Baba yako wa Mbinguni. Kwa hivyo, tunapaswa kuishi naye kama wasikilizaji wetu kwa sababu yeye ndiye anayetuona tunapokuwa faragha. Yeye ndiye anayejua mawazo yetu wakati hakuna mtu mwingine anayezingatia au anayeweza kuyajua.

Maneno yenye nguvu kuliko haya yanafuata. Ikiwa bado hatujahukumiwa, tunaweza kupata hofu kuhusu hili. 5:17 hadi 20, lazima ushike sheria ya Mungu.

Katika 5:17, Yesu anasema, nilikuja kutimiza sheria. Sikuja kuiharibu. Nilikuja kutimiza.

Alisema halitapita mpaka mbingu na dunia zitakapopita. Hiyo ni mwangwi wa maneno katika Agano la Kale na vyanzo vingine vya Kiyahudi. Na Yesu anatumia maneno yale yale baadaye katika Mathayo 24, njia ya kusema, hii ni ya kudumu.

Hii ni milele. Huu ni ukweli wa Mungu. 5:17, nilikuja kutimiza sheria.

5:18, hakuna hata nukta ndogo ya sheria itakayopita. 5:19 Kushika amri iliyo ndogo zaidi hukufanya kuwa mkuu zaidi. Kuivunja kunakufanya uwe mdogo zaidi.

5:20 Na haki yako lazima ipite ile ya waandishi na Mafarisayo, ukitaka hata kuwa katika ufalme. Naam, hilo linaweza kuwatia hofu watu fulani, kwa sababu kwa upande wa utii wa nje, Mafarisayo walikuwa kielelezo kikuu zaidi kilichopatikana hadharani. Namaanisha, kulikuwa na Waesene ambao walikuwa wakali kuliko Mafarisayo.

Na watu fulani hufikiri kwamba katika Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi vinapozungumza kuhusu wasemaji wa mambo laini, Waesene wanawadhihaki Mafarisayo kwa kuwa walegevu. Lakini Waesene hawakuonekana sana hadharani kama Mafarisayo walivyokuwa. Je, haki yetu inawezaje kupita ile ya waandishi na Mafarisayo? Mafarisayo walifunga siku mbili kwa juma.

Mafarisayo walitoa zaka kwa uangalifu kwa kila kitu kwa njia ambazo tutaona zaidi tunapoendelea. Na ukiangalia maadili yao, angalau kwenye karatasi, maadili yao mara nyingi yanafanana na yale ya Yesu. Je, haki yetu inawezaje kuzidi hiyo? Yesu anapiga kwa ajili ya moyo hapa kwa sababu inabidi uwe mkuu kuliko haki yoyote ya nje.

Inapaswa kwenda kwenye moyo, moyo ambao ni Mungu pekee anaweza kuubadilisha. Hebu tuangalie baadhi ya haya kwa undani zaidi. 5:18.

Sio yodi ndogo zaidi, sio herufi ndogo au kipigo cha herufi kitapita. Naam, herufi ndogo zaidi katika Kiebrania ilikuwa yod. Na kulikuwa na walimu wengine wa Kiyahudi ambao walizungumza juu ya hili.

Na Yesu anaweza kuwa anarejelea hadithi pana, inayojulikana ambayo watu wangejua. Mungu alichukua yodi kutoka kwa jina la Sarai. Wakati Sarai alibadilishwa kuwa Sara, yodi ilitolewa kutoka kwa jina lake.

Na hiyo ni katika Mwanzo 17:15. Na rabi alisema kwamba yodi hii ilimlilia Mungu kutoka kizazi kimoja hadi kingine, akisema, Mungu, umenitoa katika Torati. Umenidhalilisha. Utanirudisha lini kwenye Biblia? Ni wangapi kati yenu wanaofikiri hii ni hadithi ya kweli? Hata hivyo, kama hadithi inavyoendelea, yod hii ilimlilia Mungu kutoka kizazi kimoja hadi kingine.

Lakini katika kitabu cha Hesabu, Hesabu 13:16, yodi moja iliwekwa katika jina la Hosea wakati jina lake lilipobadilishwa kuwa YOSHUA, Yehashua. Na kwa hiyo, rabi alisema, unaona, hakuna yodi moja inayoweza kupita kutoka kwa neno la Mungu. Pia walikuwa na hadithi nyingine ambapo yod ilikuwa ikisema, Mungu, Mfalme Sulemani amening'oa kutoka kwenye Biblia, ambayo Mungu alijibu, Sulemani elfu atang'olewa, lakini hakuna yodi moja itapita katika neno langu.

Kwa hivyo, Yesu anarejelea picha hii ya wazi na kusema, hakuna kitakachopita kutoka kwa neno la Mungu. Hili ni neno la Mungu. Ni milele.

Na alikuwa akisema hayo kuhusu Torati, kuhusu sheria. Na kisha katika 5:19, ukiivunja, amri iliyo ndogo zaidi, basi wewe ni mdogo katika ufalme. Ukiitunza, wewe ndiye mkuu katika ufalme.

Sasa, kihalisi, inasema kubwa, lakini katika kipindi hiki cha Kigiriki cha Koine, kubwa inaweza kutumika kwa bora zaidi. Ni jambo lile lile katika Mathayo 22, ambapo Yesu anazungumza juu ya amri ya kwanza na kuu, amri halisi ya kwanza na kuu, lakini kwa kawaida tungeitafsiri amri ya kwanza na iliyo kuu. Kwa vyovyote vile, ukishika amri hii ndogo zaidi, basi wewe ni mkuu katika ufalme.

Kwa hiyo, ni nini kinachotokea ikiwa utaivunja na kuiweka siku hiyo hiyo? Wastani wa nje katikati. Je, ni nini kitatokea ikiwa mtu mmoja atavunja na wewe kuvunja siku hiyo hiyo? Ni nani kati yenu ambaye atakuwa mdogo katika ufalme? Huu haukusudiwa kuwa mchezo kwa wahitimu wa hesabu kujaribu kukokotoa hadhi yako katika ufalme. Hii ilikuwa njia graphic ya kuzungumza.

Ulikuwa na rabi huyu mmoja ambaye alifanya kitu kama hicho. Angeingia darasani siku moja na angesema, mwanafunzi huyu hapa, huyu ndiye mwanafunzi wangu mahiri zaidi. Ikiwa mwanafunzi huyu angekuwa kwenye mizani moja ya mizani na ulimwengu wote ungekuwa kwa kiwango kingine, mwanafunzi huyu angepita ulimwengu wote katika ufahamu wa kiakili.

Rabi anakuja siku ya pili na kumwonyesha mwanafunzi mwingine na kusema, mwanafunzi huyu ana kipaji sana kwamba kama angekuwa kwenye mizani moja na ulimwengu wote ulikuwa kwenye mizani nyingine, angewazidi ulimwengu wote. Vema, hii inawezaje kuwa wakati mwanafunzi huyu hapa, walikuwa na upandikizaji wa ubongo usiku kutoka kwa mwanafunzi huyu hadi kwa mwanafunzi huyu? Nini

kilitokea? Ilikuwa ni njia ya picha, hyperbolic ya kuimarisha uhakika na kuvutia umakini wako. Vema, wakati marabi walipozungumza kuhusu amri kuu na ndogo zaidi, nilijifunza hili kutoka kwa Robert Johnston, ambaye hivi majuzi alistaafu kutoka Seminari ya Waadventista Wasabato.

Aliandika makala nzuri juu ya hili. Marabi wanazungumza juu ya amri kuu na ndogo zaidi. Naam, amri iliyo kuu zaidi, wengi wao walifikiri, ilikuwa ni kuwaheshimu wazazi wako na utaishi.

Na hao sio baadhi tu ya marabi. Marabi walitofautiana juu ya amri ipi iliyo kuu kuliko zote, lakini katika msembo huu, walikuwa wakisema, vema, kuwaheshimu wazazi ni. Josephus pia anasema hiyo ndiyo ilikuwa amri kuu kuliko zote.

Kwa hivyo, unaweza kudhani labda kulikuwa na watu wengi ambao walifikiria hivyo wakati huo. Lakini walisema angalau ukifika na kukuta kiota cha ndege na kuwatoa watoto kula, mwache ndege mama. Alisema hiyo ndiyo amri ndogo zaidi.

Lakini waliona kitu. Kwa amri zote mbili, Torati ilisema, fanya hivi nawe utaishi. Na rabi akasema, si tu kuishi muda mrefu katika nchi, lakini kuishi muda mrefu kweli kweli duniani.

Utakuwa na uzima wa milele. Ili thawabu ya amri iliyo ndogo na thawabu ya amri iliyo kuu, walisema, ni sawa. Na adhabu ya kuvunja amri ndogo na kuvunja amri kuu pia ni sawa.

Naam, walikuwa wanasema nini? Marabi walikiri kwamba kila mtu alitenda dhambi nyakati fulani, hata wao. Hoja yao ilikuwa huwezi kuchagua na kuchagua kati ya amri za Mungu. Huwezi kusema, vizuri, sitaua mtu yeyote, lakini nitafanya ngono na mtu ambaye sijaolewa naye.

Huwezi kuchagua na kusema, vema, sitaki kushika amri hiyo, lakini ninazishika zile zingine vizuri sana. Unapaswa kutii neno lote la Mungu. Kutupilia mbali sehemu moja ya sheria inayosema, vema, si lazima nitilie maanani hilo, ilikuwa ni sawa na kuitupilia mbali nira yote ya Torati.

Na rabi akasema huo ni uasi. Sio kwamba hakuna mtu aliyewahi kutenda dhambi, lakini huwezi kusema, vizuri, ninakataa sheria au sehemu ya sheria. Na bado Yesu anasema katika 520, ni lazima uwe na haki zaidi kuliko waandishi na Mafarisayo.

Waandishi wakiwa, vema, ulikuwa na waandishi wa kijiji ambao wangeshughulikia tu hati za biashara. Walikuwa wamesoma nusu nusu, angalau nusu ya kusoma na kuandika, ili waweze kutekeleza hati za biashara. Lakini waandishi tunaowasoma katika Injili ni walimu wa Torati.

Wanaweza kuwafundisha watoto au wanaweza kuwa wale tunaowaita baadaye marabi. Walikuwa ni watu waliokuwa wanajua kusoma na kuandika katika maandiko, katika Torati. Mafarisayo walikuwa kikundi fulani cha mawazo ambacho kilikuwa makini sana.

Josephus mara kwa mara anawaelezea kuwa waangalifu sana, na kwa usahihi sana katika tafsiri yao ya Torati. Na kulingana na mapokeo yote ya tafsiri ambayo Masadukayo hawakukubaliana nayo, lakini walipendwa sana na watu wa kawaida. Walikuwa maarufu sana na waliheshimiwa sana kwa tabia zao za kidini.

Naam, tunawezaje kuwa wenye haki zaidi kuliko Mafarisayo? Yesu anaendelea kutuonyesha jambo hilo katika sehemu nyingine ya hotuba. Jinsi gani? Kweli, sheria inasema katika 521, usiue. Mafarisayo wangesema, sifanyi hivyo.

Lakini Yesu anaendelea katika 522 kusema, hutataka kuuu. Sheria inasema usizini. Vema, Yesu ananukuu kwamba mara mbili katika 527 na 31 na kusema katika 528 na 32, usitake kuzini.

Usimsaliti mwenzi wako kwa talaka isiyo ya uaminifu. Kwa hiyo, Yesu anaenda kwenye kiini cha sheria, si tu jinsi unavyotenda, bali wewe ni nani. Na hilo ni jambo ambalo watu hawawezi kubadilika peke yao, haijalishi wanajaribu sana.

Hilo ni jambo tunalohitaji kubadilishwa na Mungu, kupokea ufalme kama mtoto, tukimtegemea Baba yetu anayetufanya wapya. Yeye ndiye anayebadilisha moyo. Mara sita, Yesu anaenda kwenye moyo wa sheria ya Musa.

Sasa, katika kila moja ya kesi hizi, Mafarisayo wangekubaliana naye kimsingi. Lakini kumbuka, ni jambo moja kukubaliana na Yesu kimsingi. Ni jambo lingine kujisalimisha kwa nira ya ufalme moyoni.

Sheria inasema usiue. Yesu anasema dhibiti hasira yako. Sheria inasema usizini.

Yesu anasema usitamani. Sheria inasema usizini. Yesu anasema msiachane.

Sheria inasema usiape kwa uwongo. Yesu anasema kuwa na uadilifu mwingi hata huhitaji kiapo. Sheria inasema jicho kwa jicho.

Yesu anasema usiwapinge adui zako. Sheria inasema mpende jirani yako. Yesu anasema wapendeni hata adui zenu.

Sheria inaweka mipaka ya dhambi, na ndivyo unavyotarajia. Sheria ya kiraia inaweza tu kupunguza dhambi. Haibadilishi moyo.

Hakuna njia ya kutekeleza hilo. Ingawa sheria inaweza kushughulikia moyo, usitamani. Lakini sheria inaweka mipaka ya dhambi.

Yesu alikuja kukomboa kutoka kwa dhambi. Sheria inatufahamisha kuhusu haki. Lakini Yesu alikuja kuhakikisha kwamba, kama ilivyokuwa lengo siku zote, sheria imeandikwa moyoni mwetu ili Yesu asitufahamishe tu, atubadilishe.

5:21 hadi 48, kimsingi anatoa midrashim kwenye maandishi ya Agano la Kale. Anafafanua maandishi ya Agano la Kale. Anasema, mmesikia yakisemwa, ninayowaambia.

Vema, yeye husema kwa mamlaka maalum anaposema, amina, nawaambia. Lakini watu wengine wamekosa jambo ambalo Solomon Schechter alisema mwanzoni kabisa mwa karne ya 20. Solomon Schechter alikuwa mwanachuoni wa marabi, na alionyesha kwamba misemo kama, umesikia ikisemwa, na misemo kama, nakuambia, inashuhudiwa katika marabi.

Walimu wengine wa Kiyahudi walitumia misemo kama hiyo. Na waliposema jambo kama hili, mmesikia likisemwa, lakini hebu niwafafanulie hili kwa njia hii. Umefikiria ilimaanisha hivi tu, lakini kwa kweli ina maana zaidi ya hiyo.

Na hivyo ndivyo Yesu anafanya. Anaelezea kiini cha sheria. Marabi mara nyingi walitengeneza uzio kuzunguka sheria.

Walithibitisha kavana, kile walichokiita kavana, nia ya moyo. Hilo lilikuwa muhimu sana kwao. Lakini kwa ajili ya Torati, walijaribu kujenga uzio kuzunguka sheria.

Kwa hivyo, wangejaribu kubaini, vema, tunawezaje kufanya hili ili tuhakikishe hatuvunji amri kimakosa? Na wangeshughulika na yale ambayo baadhi ya marabi wa baadaye pia waliita pilpul, mijadala kama, vizuri, ni kosher? Je, inaruhusiwa kula yai ambalo kuku alitaga siku ya Sabato? Ilibidi uulize aina hizi zote za maswali ili kubaini, vizuri, ninawezaje kuhakikisha kuwa sivunji sheria kimakosa? Kwa hivyo, wangekuwa wakali kidogo kuliko sheria ili kuhakikisha haukiuki sheria. Lakini Yesu anakaribia ua, kwa njia ya kusema, kwa njia tofauti. Yeye haendi kwa mambo ya nje akihakikisha haukiuki kanuni hii au ile ya sheria kwa bahati mbaya.

Anaenda kwa moyo. Ikiwa kweli tunamtamani Mungu, ikiwa kweli tunatamani haki ya Mungu, je, moyo ambao kwa kweli unafurahia sheria hii, ambao kwa kweli unaichukua kwa ukamilifu wake, unaenda kwenye kusudi na moyo hasa wa kile ambacho Mungu alitaka mtu huyo aonyeshwe katika sheria hii? Mungu anajali wewe ni nani, si tu kile unachofanya. Sitaki kuua.

Usitake kufanya uzinzi. Usimsaliti mwenzi wako kwa talaka isiyo ya haki. Kuwa na uadilifu zaidi kuliko viapo.

Epuka upinzani wa kisheria. Penda kikamilifu na uwasaidie adui zako. Na kisha katika mstari wa 48, kama tu, sisi kusema, vizuri, mimi si kuvunja yoyote ya kwamba.

Sijavunja yoyote ya mifano hiyo maalum ambayo unatoa. Anasema katika mstari wa 48, kuwa mkamilifu. Na sio tu kamili ya kawaida.

Mtu anaweza kusema, vema, sijavunja amri yoyote kati ya hizi. Mimi ni mkamilifu. Yesu anasema, muwe wakamilifu kama baba yenu wa mbinguni alivyo.

Na ikitokea tulidhani mifano yake imekusudiwa kuisha, unajua aliongelea kuzini moyoni, lakini hakuongelea kufanya uasherati moyoni, na mimi sijaoa, na mtu ninayemtamani ni mchumba, hivyo hainihusu. La. Uwe mkamilifu kama baba yako wa mbinguni.

Kwa maneno mengine, hili ni lengo letu sote. Haisemi kwamba lazima uwe umeyafikia haya yote tayari ili kufanya ufalme, ingawa unapaswa kuwa bora kuliko waandishi na Mafarisayo. Unapaswa kuwa na moyo uliobadilishwa.

Lakini ni kusema, bado, hili ni lengo. Daima tunaweza kujifunza na kukua zaidi kwa sababu ya kazi ya Mungu katika maisha yetu. Kweli, ukiangalia haya, ambayo wakati mwingine huitwa antitheses, ukiangalia ambayo umesikia ikisemwa, lakini ninakuambia kwa undani zaidi.

Yesu anaposema, mmesikia ikisemwa, lakini mimi nawaambia. Kwa Kigiriki, kuna njia kadhaa unaweza kusema lakini. Moja ni de.

De ni mdogo lakini. Mwenyezi Mungu, badala yake, ni mwenye nguvu sana lakini. Ni tofauti lakini.

Yesu anatumia de hapa. Yeye hatumii nguvu lakini. Anatumia ndogo lakini, ambayo inamaanisha umesikia ikisemwa, nakuambia, sio tofauti sana, lakini katika maendeleo.

Ni sawa na vile Paulo anafanya na mafundisho ya Yesu katika 1 Wakorintho 7. Hivi ndivyo Yesu alisema. Sasa, haya ndiyo ninayowaambia. Ufunguzi kwa mwanadamu, hata hivyo, ni taarifa ya wazi ya mamlaka.

Sio kawaida jinsi unavyotanguliza maneno yako. Kawaida ni jinsi unavyohitimisha. Yesu anasema sheria inasema usiue.

Yesu anakubaliana na hilo lakini anasema ikiwa kweli unataka kukubaliana na sheria, inaenda mbali zaidi ya hapo. Ikiwa una hasira na kaka au dada yako, anasema uko katika hatari ya mgogoro wa hukumu. Ukimwita kaka au dada yako raka.

Raka, watu wengine hutafsiri kama kichwa tupu. Inamaanisha tupu au utupu au utupu wa thamani, ambayo nadhani ndio hoja hapa. Nzuri kwa chochote.

Piga mtu, wewe ni mzuri kwa chochote. Huna maana. Huna thamani.

Unamwita mtu raka, batili. Yesu anasema unawajibika kwa sundrion hii, Sanhedrin, baraza, mahakama, Mahakama ya Juu Zaidi. Unamwita kaka au dada yako mpumbavu, zaidi, unawajibika kwa jehanamu ya moto au hinomu, jehanamu.

Sasa, je, hii daraja inayoongezeka ya dhambi na daraja inayoongezeka ya hukumu inatoka kwenye hukumu, labda mahakama ya chini, hadi Sanhedrini, Mahakama Kuu Zaidi, na kisha kuendelea kuwajibika kwa jehanamu? Je, ni mbaya zaidi kumwita mtu mjinga kuliko mtu asiyefaa kitu? Nadhani labda hizi zote ni sawa, lakini hizi ni njia za kusema kitu kimoja. Imechukuliwa kwa njia tofauti. Sisemi kwamba unapaswa kukubaliana na tafsiri yangu, lakini krisis, hukumu, inaweza kumaanisha hukumu ya Mungu.

Baraza la Sanhedrin, sidhani kama ni Baraza la Kidunia. Mahakama Kuu ya Israeli isingemshtaki mtu ye yote kwa kosa la kumwita mtu kichwa mtupu au kumwita mtu asiyefaa kitu. Hilo halikuwa kosa linaloweza kuchukuliwa na Sanhedrini.

Walakini, maandishi ya Kiyahudi pia yanazungumza juu ya Sanhedrini ya mbinguni, mahakama ya mbinguni, na hiyo ingeleta maana ya muktadha huu, kwa sababu Yesu anaendelea baada ya msemu huu kusema katika mistari ifuatayo ya, unajua, ikiwa utaletwa mbele ya hakimumu, vizuri, anazungumza kwa njia ya mfano juu ya hakimumu wa mbinguni, na kisha yote hayo yangukuwa sambamba na jehanamu ya moto. Utakabiliwa na hukumu. Utakabili mahakama ya mbinguni.

Utakabiliana na jehanamu ya moto, na hiyo inatisha sana jinsi anavyoiweka kwa sababu gehena ilikuwa tayari imetungwa kwa ujumla kuwa ya moto, kwa hivyo kuiita jehanamu ya moto inamaanisha ni jehanamu ya moto na ya moto. Sasa, Yesu pia alionya dhidi ya kutamani wengine kingono. Miongoni mwa watu wa mataifa mengine, watu wengi walifikiri hilo lilikuwa jambo la kawaida kabisa.

Uchawi wa kichawi mara nyingi ungeshughulikia jinsi unavyoweza kupata mtu akupende ikiwa ni mtu unayempenda kingono. Kweli, Wayahudi hawakufikiria kuwa hilo lilikuwa wazo zuri, haswa Wayahudi wa Yudea na Galilaya na upande wa mashariki zaidi, na wanawake wa Kiyahudi kwa kawaida walivaa vifuniko vya kichwa ili kuzuia tamaa ya wanaume kwa sababu katika ulimwengu wa Mediterania, wanawake kwa kawaida hufunika sehemu kubwa ya miili yao yote, kwa hivyo unaposoma kuhusu tamaa ya kiume, kwa kawaida husoma kuhusu wanaume wanaotamani miguu ya wanawake, mikono yao, au tamaduni zao za Kiyahudi, lakini

wanawake wa Mashariki ya Mediterania walikuwa wakifunika nywele zao. Nywele zilipaswa kufunikwa kabisa ili kuzuia tamaa ya kiume.

Kwa kupendeza, Yesu hawalaumu wanawake tamaa ya wanaume kinyume na hati zingine za kipindi hiki. Anasema mwanaume inabidi, namaanisha, sote tunaweza kusaidiana, wanaume na wanawake wanaweza kusaidiana kwa kutovaa kwa namna fulani, lakini anayefanya matamanio hayo ndiye anayehusika na hili. Adhabu kwa hili ni moto wa Jehanamu.

Yesu anazungumza juu yake kwa maneno ya kujikwaa, ambayo mara nyingi yalikuwa maneno ya uasi wakati huo, kama katika kitabu cha Sirach. Kanuni ya maadili hapa ni kanuni ya uaminifu katika ndoa na kabla ya ndoa. Kuwa mwaminifu kwa mwenzi wako au mwenzi wako wa baadaye kunamaanisha kuwa hautazami kila mtu mwingine, na tunaona mfano mzuri wa hilo, nadhani, kwa Yusufu kujidhibiti, na mfano mbaya wa hiyo katika Mathayo 14 na Herode Antipas.

Je, ni masuluhisho gani ambayo yameorodheshwa hapa kwa dhambi hii? Naam, suluhisho ambalo tumeorodhesha haswa, Yesu anasema jicho lako likikukosesha, ling'oe. Mkono wako ukikukosesha, ukate. Na kwa hivyo huwa nawaambia wanafunzi wangu wakitazama kuzunguka darasa, nasema, naweza kuona kwamba hakuna hata mmoja wenu ambaye amewahi kufanya dhambi ya tamaa kwa sababu nyote mna macho yenu.

Na kisha wanacheka, wakati mwingine kicheko cha neva. Lakini tukilinganisha watu wa zama za Kiyahudi, yeyote anayetafuta lengo la kutamani kujamiiana kwa mwingine ana hatia ya kitendo hicho. Katika Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi, inazungumza juu ya hili na kwingineko.

Wakati fulani nilikuwa nikitembelea sinagogi, na rabi, ambaye alikuwa rafiki yangu, kwa maneno ya neema sana, alikuwa akielezea tofauti kati ya Uyahudi na Ukristo. Sasa, alikuwa rabi wa Marekebisho, kwa hivyo kumbuka hii si kama rabi wa Orthodox asingesema kitu kama hiki. Lakini alisema, moja ya tofauti kati ya Uyahudi na Ukristo ni kwamba Wakristo wanaamini tamaa ni mbaya, lakini Wayahudi wanatambua kuwa hakuna kitu kibaya na tamaa nzuri ya afya.

Naam, nadhani alikuwa anafikiri kwa mujibu wa mafundisho ya Kiyahudi kuhusu yetzir ha-ra, msukumo mbaya, ambapo katika mafundisho ya Kiyahudi, vizuri, kama hungekuwa na angalau baadhi ya hayo, haungekuwa na libido yoyote, usingeweza kuzaliana. Lakini nilimwonyesha baadaye, nikasema, kwa hakika, mapokeo ya Kiyahudi yanapinga tamaa. Ni wazi katika Hati-kunjo za Bahari ya Chumvi, iko wazi katika Agano la Wazee Kumi na Wawili.

Kwa hakika, katika shule ya Rabi Ishmaeli mwanzoni mwa karne ya pili, marabi hawa walisema, vema, ukijichochea kingono, ni kana kwamba umefanya uzinzi. Lakini

nilisema, ikiwa tu hutazingatia yoyote ya Myahudi huyo vya kutosha, vipi kuhusu Amri Kumi? Amri ya saba katika zile amri kumi inasema usizini. Lakini ile ya kumi katika zile Amri Kumi inasema, usimtamani mke wa jirani yako, pamoja na mambo mengine.

Kwa hivyo, unajua, hauibi, usitamani vitu hivyo pia, lakini usitamani mke wa jirani yako. Kwa hakika, Yesu anaposema usitamani, neno hapa ni neno lile lile ambalo limetumika katika toleo la Kigiriki la Kutoka 20 na Kumbukumbu la Torati 5. Yesu anasema usitamani, usitamani mke wa jirani yako. Haizungumzii, loo, ikitokea umeona kitu fulani, mtu mzuri wa jinsia nyingine, vivyo hivyo ungetokea kuona mti na kusema, loo, huo ni mti mzuri.

Ni pale unapotaka kumiliki wewe mwenyewe. Na hiyo ni kitu ambacho sio tu shukrani ya kitambo. Hilo ni jambo ambalo mtu anatafakari juu yake, akifikiri juu yake, akitamani.

Yesu anasema katika kiwango hicho, tayari umefanya uzinzi moyoni mwako. Na Yesu anaendelea kusema juu ya kutomsaliti mwenzi wako kwa talaka. Na tutazungumza juu yake katika sehemu inayofuata.

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 7 cha Mahubiri ya Mlimani, Mathayo 5.